

Broedgeval van oeverlopers in Bergerden

Het is altijd weer een moeilijke beslissing na het avondeten als de dagen lang zijn; ga ik er nog even met de racefiets op uit, zodat ik alleen de kleine verrekijker in het zadeltasje kan verstoppen, of kies ik toch voor een minder snelle fiets, zodat ook de grote verrekijker en het fototoestel meekunnen?

Op de mooie avond van zaterdag 14 juni 2008 nam ik helaas een verkeerde beslissing waar ik nu nog spijt van heb. Ik koos namelijk voor de racefiets, om nog snel even wat kilometers te maken voor de conditie. Op zich een prima idee, maar ik kon nog niet voorzien wat de gevolgen zouden zijn.

Vanuit Schuytgraaf reed ik langs de Rijkerswoerdse plassen en stak de snelweg A325 over richting Bergerden. Als je dan over de Broekackers rijdt en je gaat hoog op de pedalen staan, kun je de onder meer Kluten en Bergeenden zien zitten zonder te hoeven afstappen. Als er dan ook nog onverwachte soorten blijken rond te lopen, kun je altijd nog stoppen.

Maar al meteen na de eerste flauwe bocht naar rechts, ter hoogte van de aan de overkant van de sloot naast de kassen gelegen straat Viola, dus zo ongeveer precies waar Bergerden eigenlijk begint, moest ik al flink in de remmen knijpen. Mijn aandacht werd getrokken door een roepende Oeverloper. Op zich is dat niet zo bijzonder en ook nog niet eens in juni, maar het was wel opvallend dat het diertje niet alleen voortdurend riep, maar duidelijk alarmeerde. Mogelijk nog opvallender was het feit dat de vogel er niet

vandoor ging toen ik stopte. Normaal gesproken zijn Oeverlopers behoorlijk schuwe en rusteloze vogels, die wegvliegen voordat je ze in de gaten hebt. Je ziet ze dan ook meestal in de vlucht of op een behoorlijke afstand. Deze vogel bleef echter zenuwachtig op een in het water van de Linge uitstekende stok op een meter of tien afstand druk zitten doen. Af en toe werd het hem iets te gortig en vloog hij een stukje op, maar hij kwam dan toch weer op dezelfde plek terug. Doordat ik dit gedrag toch niet heel gewoon vond voor een soort die maar zelden in Nederland broedt, besloot ik me iets kleiner te maken door te gaan zitten en even af te wachten wat er zou gebeuren. Al na enkele seconden meldde zich een tweede exemplaar — ik vermoed het mannetje dat net voedsel had gezocht — dat net zo zenuwachtig was als het eerste. Meteen daarna zag ik in de begroeiing op de oevers iets bewegen. Waar ik al voorzichtig op hoopte, bleek ook daadwerkelijk aanwezig; jonge oeverlopers! Eerst twee stuks, toen nog een en even later zelfs een vierde exemplaar van zeker een week oud. De vogels gingen rustig verder met hun strooptocht over de redelijk steile oever van de Linge, ondanks de verwoede pogingen van de ouders toch vooral niet verder in mijn richting te gaan. Daar hadden de jongen weinig boodschap aan, en had ik die dag voor mijn andere fiets gekozen, dan had ik met de digitale camera de mooiste foto's kunnen maken; ze kwamen op hooguit vijf meter afstand voor mijn neus langs! Na ongeveer een halfuur raakte ik ze kwijt toen ze in de dichte begroeiing verdwenen in de middenberm tussen de Linge en de daarachtergelegen plasjes.

Het was inmiddels schemerig geworden en het had geen zin meer die avond nog terug te gaan. Dat kon ik dat weekend verder ook niet meer,

omdat ik niet meer thuis was. Ik heb daarom de waarneming op de site van de Vogelwerkgroep en op Waarneming.nl geplaatst met het verzoek of iemand anders zou kunnen gaan kijken en foto's zou kunnen maken. Bij mijn weten heeft niemand ze kunnen ontdekken. Dat verbaasde me enigszins, want met name de oudervogels maakten een behoorlijk lawaai en verraadden hun aanwezigheid op die manier. Op maandag de 16^e, dinsdag de 17^e en vrijdag de twintigste ben ik de vogels weer gaan zoeken. Zonder veel moeite hoorde en zag ik de oudervogels die drie keren opnieuw, maar helaas zaten ze aan de oevers aan de andere kant van de middenberm, dus niet meer aan de Linge-kant. Ik heb toen geprobeerd ze op de foto te krijgen via de doodlopende straatjes aan de overkant, tussen de Salvia en de Viola in. Tweemaal heb ik de jongen op te grote afstand nog kunnen zien, maar het

was onmogelijk ze met mijn camera op de foto te krijgen. Helaas is dit uiteindelijk ook niemand anders gelukt. Ook in 2008 zijn er weer Oeverlopers aanwezig in Bergerden

In de week na mijn laatste waarneming bleek ineens dat de gehele, dichtbegroeide middenberm gemaaid was, echter zonder het gemaaide op te ruimen. Het nut daarvan ontgaat mij volledig. Ik vermoed dat de jonge oeverlopers groot genoeg zijn geweest om weg te komen, maar voor alle Grasmussen, Bosrietzangers, Rietgorzen enzovoort moet dit zo eind juni fataal zijn geweest. Misschien kunnen wij als Vogelwerkgroep iets ondernemen om dergelijke wantoestanden in de toekomst te voorkomen?

Bergerden is een waardevol gebied waar je regelmatig leuke waarnemingen kunt doen. Bekend zijn de broedende Kluten, een soort die volgens mij nergens anders in de buurt tot broeden komt.

Oeverloper Foto: Koos Dansen

Maar ook de vele Grutto's, Tureluurs en doortrekkers als Lepelaars en (vorig jaar zelfs baltsende) Temminck's Strandlopers wijzen op de belangrijke positie die het relatief kleine gebied in deze regio inneemt. Op dit moment wordt het ontwikkeld tot een natuurgebied en er is een fietspad gepland op de voor de Oeverlopers zo belangrijk gebleken middenberm. Hoe graag ik ook fiets, de rust bij de plassen zal dan verdwenen zijn. Misschien is het mogelijk om afspraken te maken met de beheerders van het gebied en kunnen wij er door goede jaarlijkse inventarisatie toe bijdragen dat het een belangrijke rol krijgt in het te ontwikkelen Park Lingezege. De Oeverloper zal ons dan hopelijk met nog meer jongen belonen!

Ronald Schrijber
ronels@xs4all.nl

Vogelbescherming Nederland zoekt Stadswacht

Een vrijwilliger, te vergelijken met de wetlandwacht, die zich gaat inzetten voor de bescherming van stadsvogels. De stadswacht werkt niet autonoom maar gaat

deel uitmaken van een landelijk netwerk dat begeleid wordt door Vogelbescherming Nederland. De stadswachten voorzien gemeentes, bedrijven en andere organisaties van advies om de directe leefomgeving van mens en dier op een prettige manier in te richten en behouden.

De Vogelwerkgroep Arnhem e.o. heeft de voorkeur voor een lid die deze vrijwilligersfunctie wil vervullen in de stad Arnhem. Het is belangrijk dat de stadswacht contact houdt met de werkgroep Ruimtelijke Ordening & Planning.

Wie meer wil weten over de invulling van de stadswacht kan de website van de Vogelbescherming raadplegen. Zie de webpagina www.vogelbescherming.nl/stadsvogels voor meer informatie over de nieuwe stadsvogelcampagne van Vogelbescherming Nederland. Via deze website kan bovendien een informatiebrochure kan worden besteld.

Of neem per e-mail contact op met Birgit Brenninkmeijer voor meer informatie:
birgit.brennkmeijer@vogelbescherming.nl.

Ruud Reddingius
secretaris